

GAZETA WARSZAWSKA

W SRZODĘ DNIA 10. CZERWCA ROKU 1789.

Z Warszawy dnia 10. Czerwca. SESSYA SEYMOWA CXIV.

Dnia 5. Czerwca.

Po przybyciu I. K. Mości do Senatu, y Zagaieniu Sessyi przez IP. Marszałka Konf. Kor: Król imć wezwawłszy Ministerium do siebie, w zabranym obliżernym Głosie, na uczynione Wniefienie podczas ostatniej Sessyi względem *Kaduków* wychodzących, czynił explikacyą, w iakowym sposobie też *Kaduki* podpilywane bywaią, to iest: iż pierwey zaśiega, ile możności, informacyi, iezeli żądaiący Przywileiu na *Kaduk* na dobrym y prawnym żąda fundamencie, a po takim zapewnieniu się, z takową zawsze Klauzulą podpilywane bywaią, ażeby za prawnym y dostatecznym przekonaniem obeymowane bywaiy; z których atoli *Kaduków*, znaczna część na zapomożenie Miast, lub inne Publiczne potrzeby deslynowana bywa, w części zaś idzie na wspomóżenie zaśluzonych, lub w prawdziwym niedostatku będących. Wfzelako y ten szafunek *Kaduków*, za staraniem samegoż Króla

Imci w Roku 1778. ścieśnionym został, kiedy na fundamencie podaney Propozycyi od Tronu, stanelo Prawo, ażeby *Kaduki* na te Dobra niewychodzily, które przez 50. lat zakwestyowane niebyly; nie sądził przeto, ażeby szufną y przyzwoitą rzeczą było ścieśnić barziej Prerogatywy Tronu w sposobie nadgradzania zaśluzonych, y wlpomagania potrzebnych, gdy z nierównie więkzych Prerogatyw, bo z szafunku *Krolewyszczyn* y rozdawnictwa Senatoyi, ogoloney został na Seymie R. 1775. Co do uczynionego Wniosku względem pozostatego majątku po zmarłym Pocztmistrze w *Sokolowie*, (był to albowiem Pocztmistrz, nie zaś Postylion, iak w Dyaryuszu przelzey Sessyi polożono) czytana byla explikacya od Pocztamtu Generalnego dana, iako 300. *Czerw: Zło:* z Substaucyi tegoż na wspomóżenie Skaleczalych Postylionow iest zlożoną w Pocztamcie Generalnym *Warszawskim*.

Po Głosie IKMci, zabrał Głos *qP. Potocki* Posel *Lubelski*, w którym oświadczył, że Materya przez niego względem *Kaduków* na wczorajzey Sessyi wprowadzona, nie tym byla koncem, aby Króla z Prerogatywy szafunku o-

golać; lecz żeby zapobiec nadal przez ustanowienie znaczney opłaty, iżby chciwość nie tak skorą była do sżągania po cudzy majątek; tudzież, aby przelozył przed Królem w Publiczności to wszystko, co Publiczność mówi, a o czym y najlepszy y najmędrsi częstokroć niewiedzą Królowie, bo podstępni ludzie y szukający zysków, czuwią nad tym, aby prawda do uszu Królów niedochodziła, y ażeby łatwiej przez uczynione podejścia zyskiwać mogli. Wyznawał, iż nietylko sam, ale cała Publiczność, o najlepzym y nayszluszym feru Króla mądrego jest przekonana y wiadoma, że nieraz podpisane przez siebie Kaduki godząc, z własnych swych Dochodów Królewskich opłacać musiał, jako częstokroć, lubo nie uadło sam dostatnym będąc, hojne czyni wspomżenia w potrzebie zostającym, może nie zawsze wartym y nie zawsze wdzięcznym takowych Dobrodzieystw.

IP. *Suchodolski Chetmiski*, w Głosie swym przekładał, że nikt niechce ani może powstać na Prerogatywy Tronu, ażeby te zmniejszone być miały, tylko przeciw tym zapobiegac należy, którzy to na wydarcie cudzego czuwiąc Majątku; wszakże mniej nierównie upatruie zlego w wyprawionych *Kadukach*, nad to złe, które godzi na wydarcie cudzego Majątku przez mieszkanie się do Sądów y pisanie Listów Rekomendacyalnych do Sędziów od wyższych Olób; takowe to Listy y Rekomendacye, nie iednego wysłały z Majątku od Naddziadów swoich posiadanego; przeciw takowemu godzeniu na cudzy Majątek, y zgubieniu Obywatelów, koniecznie zapobiec należy, ażeby wdawanie się do Sądów od wyższych osób nie następowało.

4P. *Kiciński* Posel *Liwski*, w obzernym swym Głosie przekładał, iak wiele złych y niebezpiecznych dla Kraiu y dla Obywatelów ztąd wypada konsekwencyi, iż mocniejszy y majątniejsi mielzają się tak do wyboru Sędziów na Sejmikach, iakoliteż y do Sądów przez pisanie Rekomendacyalnych Listów, za ktorými nie ieden w Sądzie uciśnionym bywa, a częstokroć y z własnego wyzuwany majątku; radził przeto, ażeby na terazniejszym Sejmie pod tym związkiem Konfederacyi, skutecznie temu zaradzono, gdyż bez zaradzenia w tej tak ważney okoliczności, nigdy śmiałych y odważnych dla Dobra Oyczyzny mieć niebędziemy Posłów.

4X. *Garnyż* Podkanclerzy Kor: przymawiając się do Materyi o *Kadukach* wprowadzoney, uczynił tę uwagę, że iesliby znaczna opłata na *Kaduki* nałożona była, mogłaby w czasie wielka ztąd wypać szkoda na Dobra Ziemiańskie; gdyż takowe Dobra za *Kadukami* bra-

ne, przemieniałyby nieiako istność Dobra Ziemskich, a nabywały Królewskich, a Szlachta w matley tylko częstce z caley intraty Dobra takowych profituując, coraz to barziej postrzegłaby swoią dziednicę zmniejszającą się.

IP. *Malachowski* Kanclerz W. Koron: donioś Stanom, iż Deputyca de Interesow Cudzoziemskich odebrała *Notę* od JP. *Posta Rofyjskiego*, y o czytanie oney dopraszał się. Czytał tę *Notę* JP. Sekretarz w następujących słowach na nasz język tłumaczoną.

„ Niżej podpisany Posel Wielki Extra-ordynaryiny y Pełnomocny Imperatorowey „ Ieumości Caley Rofyi, iak nayrychley do „ nosi I. W. *Malachowskiemu* Kanclerzowi W. „ K. iako Prezydycemu y Deputyacy Cudzo- „ ziemskich interesow, to co następuje:

„ Imperatorowa Ieumość w chęci nieod- „ mienney oddalania tego wlyzkiego, co by tyl- „ ko naymnieyszą wątpliwość pozostawiac mo- „ gło, względem Iey sentymentów ku J. K. Mo- „ ści y Rzeczypospolitey, wydała potrzebne roz- „ kazy Generalnemu Feld-Marzałkowi Woysk „ swoich w *Besrabii* y *Moldawii* przedsię bra- „ nia krokow, aby Magazyny, które znajduią „ się w *Polszcze*, przemienione zostały na drugą „ stronę *Dniestru*, y żeby transporta odbywały- „ się innym traktem, muiając Territoriu Rze- „ czypolpitye.

„ A tak Imperatorowa Ieumość usłute- „ czniać wszelkie żądania zgromadzonych Rze- „ czypolpitye Stanow, oczekuje wzajemnie po- „ przyjaźni Iego Królewskiej Mości y Rzeczy- „ polpitye wizełkiej przychylney pomocy za- „ łatwiającye przeniesienia Magazynow.

„ Niżej podpisany, ma rozkaz zapewnić „ o zupełney wizeł kosztow zapłacie, kiedy zaś „ Feld-Marzałek *Xiążę Potemkin Taurycy*, na „ włożony na się obowiązek uścić za przyby- „ ciem swoim postanowienie w tym Imperatoro- „ wey Ieumci, wyplywać zdaie się żądanie, aby „ Prześ. Rzpltey Zgromadzone Stany, raczyły „ dać zlecenie iedney z Osob ufnosci godney, „ ktoraby zniostly się z Kommandantem Gene- „ ralnym w tym zamiarze na mieyscu, weszła w „ słowne do tego rozporządzenia.

„ W *Warszawie* d. 24. *Maja* 1789.

4. *Czerwca*.

„ C. STACKELBER. „

Po przeczytaniu tej *Noty*, zabrawszy Głos Xiążę legomosci *Marzałek* Konfederacyi *Litt.* donioś Stanom o nadeślnym *Raporcie* z *Ukrainy* od JP. *Potockiego* Generała *Artylleryi* Kor: że *Woyska Rofyjskiego* część, chce przez *Kray* *Nasz* przechodzić, y *Niewolnikow*

Tureckich przeprowadzić; którego wniescia, lubo JP. General Artylleryi Kor: Iwojey Kommen-
dzie za Ordynansem sobie danym od *Kommissyi*
Woykowej bronie rozkazal, wzelako lądził być
rzeczą fluzną, ażeby zalecono Deputacyi, żby
przez *Notę* uczynila rekwizycyą do IP. *Poła*
Rofyjskiego, aby ten przez Kuryera swiego
obwieścił Kommandantow *Rofyjskich* o woli Im-
peratorowej *Rofyjskiej*, że już przez *Kray Pol-
ki* *Woylka* iey przechodzić niemaią.

Tenże *Xiąże* legomosc upraszał *Nayia-
śniejszyego* *Pana*, ażeby do Dworu *Peterzburskie-
go* *Posel* mógł być wyznaczony na miejsce IP.
Generala Artyl: Kor: ponieważ ten, od tegoż
Posellstwa wymowil się.

IP. *Suchodolski Chelmski* dopraszał się o
wydanie rozkazow do Kommand *Nafzych*, iżby
Woylka Rofyjskie wpuśczone niebyły do *Kraiu*;
iesliby zaś z *Niewolnikami Tureckimi*, mimo
pozwolenia, wnieść mialy, ażeby ciż *Niewolnicy*
odbić, y na wolność wypuszczeni zostali, gdyż
tego po *Nas Neutralność* wyciąga. Tenże za-
dał, ażeby dla *prętzey* y *pewniejszey* *Kom-
municacyi* między Kommandą *Ukrainjską*, a *Kommissyą*
Woykową, *Krefy* rozstawione były.

Na te dwa wnioski IP. *Chelmskiego*, gdy
powszecchna wszystkich znalazła zgoda, IP. *Mar-
szalek* *Seymowy* oświadczył, iż one skutecznic
zaleci.

IP. *Butrymowicz* *Posel Piński* dopraszał się,
ażeby bezpieczeństwo *Poczty* względem dochodze-
nia wszelkich *Rapportow* baczniecy obwarowane by-
ło, to jest: ażeby lub *Officyer* był wyznaczo-
ny, któryby był przytomnym przy rozpakowaniu
Poczty przychodzącey, lub żeby *Sekretarze*
Pocztowi na wierność *Rzplitey* przyśleć wy-
konali.

IP. *Gzierski* *Kasztelan Łukowski* uczynił
Wniosek, ażeby zapytano się IP. *Generala* *Por-
tzy*, z jakiego powodu nastąpiło dubeltowe pod-
wyższenie *opłaty* od *Lifow*.

IP. *Marzalek* *Konf: Kor:* upraszał *Sta-
now*, ażeby raczyły przystąpić już do *Projektu*
względem *Kawalerow Maltańskich*, iakowa od tych
ma do *Skarbu publicznego* nalepować *opłata*.

Natychmiast *IIPP*. *Poslowie* dopraszać się
zaczeli, ażeby skrypt ten, który na *Rzecz Mal-
ty*, w R. 1775. wydany y w *Archiwum Rzplitey*
jest złożony, był czytany.

Czytał IP. *Sekretarz Seymowy* *Skrypt*
takowy, po którego przeczytaniu, zabrał *Głos*
IP. *gerzmanowski* *Posel Łęczycki*, w którym o-
świadczył, iż lubo był na *Seymie Delegacyjnym*
Poslem, y gorliwie zawsze stawał przeciwko te-
mu wszystkiemu, co tylko ze *Izkodą Rzplitey*
być mogło, iak łame *Manifesta* przez siebie za-

niesione w *Grodzie Warszawskim* zaświadczaią,
wzelako, ani o takowym skrypcie na *Rzecz* IP.
Sakramofy przyślanego na owczas od *Malty*, ani
o *Konstytucyi* takowy skrypt potwierdzaiącey nie-
wiedział, y pewien jest, że y wielu innych *Pos-
low* na tamtym *Seymie* będących niewiedzielo.

Zabrał *Głos* IP. *Suchodolski Chelmski*, w
którym obłzernie mianym przekładał; iak szkod-
liwe y iak podstępne na *Rzplitą* w owym to
nayniezczęśliwszym dla *Kraiu* *Seymie* czynio-
ne były rzeczy, kiedy *Konstytucye* stanowione,
skrypta wydawane były, o których (iak w po-
przedniczym swym *Głosie* wyznał IP. *Łęczycki*
Posel) owego *Seymu* fani *Poslowie* niewiedzie-
li, y takoweż to (mowil daley) nayniebezpie-
cznieysze *Akcyje* dla *Rzplitey*, w *Xiążeniu* *Imci*
Ponińskim, *Podskarbin* *W. Koronnym*, *Marzalku*
niedy Seymu, *Delegacyjnego*. *Autorze* tych
wzysklich robot ukarane nie będą, który iezdził
do zagranicznych *Potencyi* dla tego, ażeby o
los Oyczyzny z niemi targować się; który od
tychże płatny, ich tylko a nie *Oyczyznie* służył
Interesem; który przemocą wszystkie swoje kro-
ki na *Izkodę Oyczyzny* kierował; y takoweż to
postępki miał w *Kraiu* *Nafzym* uchodzić bez
kary? nad takimże to *Autorem* niezczęść *Naf-
zych* ma być okazywana *litość*? pomnąc na
to, że ów cnotliwy a wieczny *godzien* *Pamięci*
Posel w ówczas *Nawogrodzki* *JP. Reytan*, któ-
ry nieznie przy *Wolności* y przy *Dobru* *Kraiu*
stawał, niemiał nad sobą *litości*, a bezpieczeń-
stwa *Ofoby* swoyey, w wlałym niemaiąc *Kraiu*,
u obcego szukać musiał, ażeby gorliwość iego
przez zemstę nieprzyjaznego *Kraiovi* uciśnioną
niebyła; który nakoniec, tey tak chwalebney *gor-
liwości* swoyey, nayprzykrzeyfzją y *nayboleśniej-
szą* *naprząd* *chorobą*, a *potym* *przyplacił* y
śmiercią; upraszał przeto, ażeby ten, który
był *Sprawcą* *niezczęść* y *Oyczyzny* y *Party-
kularnych* *Obywatelów*, nim w wyznaczyć się
na to mającym *Sądzie* odpowie y *uprawiedli-
wi* się, tym *czasem* od wszelkich *Honorow* y *De-
stoinstw*, tudzież od *zaśladania* w *Senacie* y w
Kommissyi *Skarbowey*, oraz od *noszenia* *Orderow*
Polskich był *zawieszony*; y do takowego swoi-
ego *wniesienia*, *Róflowny* *podal* *projekt* do *Laski*.

IP. *Suchorzewski* *Posel Kaliski* wnosil, ażeby
wzyscy *Obywatele*, którzyby *wczasie* *Seymu* *De-
legacyjnego* *uciąsieni* y *ukrzywdzeni* byli, przy
ustanowic się mającym *Sądzie*, z *swemi* *stawali* się
Zażaleniami, y do swoiwego *Wniesienia*, *stólowny*
podal *Projekt* do *Laski*.

Za *naleganiami* wielu *II. PP. Posłow*, czy-
tał IP. *Sekretarz Seymowy* *Projekt* przez IP.
Poła Chelmskiego *podany*.

Po przeczytaniu tego *Projektu*, gdy o

przyjęcie onego dopraszać się zaczęło; *J.P. Kosowski* Podskarbi Nadwor. Koron: w zabranym Głosie oświadczył, że lubo nigdy złych akcyi niebywa obrócić, lubo ofobiście jest skrzywdzonym przez wzięcie stopnia przed sobą *in Ministerio*, wszelako nieładzi, ażeby takowy Projekt natychmiast miał być decydowanym, gdyż mogłyby ztąd zle nadal wyniknąć konsekwencye, że y niewinni bez Sądu karanemi być mogli; a przeto radził, ażeby ten Projekt wzięty został do Deliberacyi.

IP. Marzałek Seymowy toż samo przełożył, ażeby bez przekonania nikt niebył karanym; cytował przykład na Ierzym *Lubomirskim* za *Jana Kazimierza*, który na jednym Seymie był śadzonym, na drugim uwolnionym.

Król Imć w zabranym Głosie krotko przełożył, ażeby w materji toczącej się, chciano poysć za zdaniem tak IP. Podskarbiiego Nadwornego Kor: iako też IP. Marzałka Seymowego.

J.P. Potocki Lubelski zebrawszy Głos oświadczył, że ów nieśmiertelney pamięci go-dzien Ierzy *Lubomirski*, Cnotliwy Obywatel, niewinnie prześladowany, zapewne miałby sobie za największą chlubę być Kolegą *Wawka* swo-iego, a cnotliwego Seymu dzisiejszego Marzałka; a za największą hańbę poczytałby być w Koll żeństwie z Marzałkiem *Seymu Delegacyi* nego.

Xiążę Imć Marzałek Konf. *Litew*: w zabranym Głosie przełożył, iż są niektóre okoliczności do przelożenia od *Deputacyi* wyznaczony do czynienia *Indagacyi* obwinionych o Bunt; zaczym, za ustąpieniem *44. PP. Arbitrow* z Izby Seymowej, też okoliczności załatwiane zostały.

Sesją Seymową ielwowano na Poniedzialek następujący, na godzinę 10. to jest na dzień 8. Czerwca.

Z *Wiednia d. 12. Maia*. Nayświeższą tu wiadomość, którą z prywatnych Listow przez *Serwii* y od *Woloskiego* Nadbrzeża odebraisłmy, mamy o śmierci *W. Sultana* w przeciągu dwu godzin zasłzey, zatym prawie nagley, y według nieiakiiego pozor-u nienaturalney. Iuż dnia 16. Kwietnia wieczorem koło godziny 8, mimo wszelkiego zwyczaiu, przy *Belgradzie* z strony tameczney Bra-

my *Carogrodzkiej*, czterykroć z harmat uderzono; potym wielkie Okrzyki Ludu slyszć się daly; daley przez puł godziny blisko strzelano z mniejszey Broni. Podług wszelkiego do prawdy podobieństwa, stało się to z okazji wiadomości odebraney o Śmierci *W. Sultana*, y o Obięciu po nim Rządow Xiążęcia *Selima*. Następca ten znaiomy z dawna z *Sentymentów* swych za *Woyną*, jest w młodym wieku, y ognistą ma naturę. Daleko zatym mniej teraz, a niżeli pierwiey, bliskiego Pokoju spodziewać się można.

Z *Wiednia d. 13. Maia*. W *Suplemencie* dzisiejszym o *przypadkach Woiennych* donoszą z *Siedmigrodu*, że *Turcy* zacząwszy od dnia 25. Kwietnia, miejsce nasze *Kinenyi* atakowali kilkakrotnie, a toli bez dopięcia swych zamiarow. Dopiero na to miejsce przybył sam Xiążę *de Hohenlohe*, odstąpił od *Klasztoru Kornet*, (który *Klasztor Turcy* potym zapalili) y rozłożył się przy *Saracineszt*. Dnia 1. Maia rekognoskował *Nieprzyiaciel* nasze położenie; przy ktorey okazji (z obu stron licząc) kilku zabito, y dwudziestu kilku raniono. Tegoż dnia przymaszerowało ieszcze 3000. *Turków*, ale y ci *Dowodzce* swego przy ataku utraciwszy, cofneli się aż do *Gura Lotra*

Ze *Lwowa d. 7. Maia*. Pewne *Korpus Tatarow*, które chciało wtargnąć do *Bukowiny*, z wielką stratą od naszych zostało odparte.

S U P L E M E N T

DO GAZETY WARSZAWSKIEJ

W ŚRZODE DNIA 10. CZERWCA ROKU 1789.

Z Warszawy d. 10. Czerw: SESSYA SEYMOWA CXV. Dnia 8. Czerwca.

Po przybyciu J. K. Mości do Senatu, y Zagaieniu Sessyi przez I.P. Marszałka Konfederacji Kor.: zabrał Głos I.P. *jezierki* Kasztelan Łukowski, w którym domawiał się, tak względem *Kadukow*, ażeby od tych pulczwarty Kwarty oplacano do Skarbu; iako też y względem *Kawalerow Maltańskich*, tudzież żądał, ażeby na uczynione zarzuty Xiciu Imci *Ponińskiego* Podkarbiemu W. Kor.: Sąd do odpowiedzi był wyznaczony, bez którego Sądu karać, byłoby rzeczą y niesuszną y niebezpieczną w Rzpltey.

Gdy wielu II. PP. Posłow dopraszać się zaczęło, ażeby przysłapiono do Projektu na ostatniej Sessyi podanego, względem Suspenly Xiążęcia Imci *Ponińskiego* od wszelkich Godności, nim w Sądzie na zarzuty odpowie, *J.P. Zaleski Trocki*, w Głosie swoim przetożył, iak wielka niesusność byłaby, gdyby Obywatel pod Prawem żyjący, nim Prawnie przekonany zostanie, miał być ukaranym; sądził przeto rzeczą istotną, ażeby Sąd na tegoż Xiążęcia Imci był ustanowiony, a z tego Sądu Wyrok, lub go kary godnym uzna, lub niewinnym okaże; y do takowego Wniofktu swego, oddał stosowny Projekt do Łalki.

I.P. Marszałek Konfederacji Koron: doniofł Stanom, iż odebrał Piśmo przysłane do siebie od Xiążęcia Imci *Ponińskiego*, ściągające się do Stanów, a zatym do przeczytania takowego Piśma, wezwał I.P. Sekretarza Seymowego; w którym Piśmie czynił Xiąże Imc Podkarbi explikacją z czynności swoich na *Seymicy Delegacyiny*, którym przemoc trzech Dworów Sąsiedzkich rządziła; wszelako dopraszał się wyznaczenia Sądu na uczynione sobie zarzuty do odpowiedzi, z wolnym Przypozywaniem tych wszystkich, którychby sądził być potrzebnymi, do takowej Sprawy.

Czytał I.P. Sekretarz Projekt wyznaczenia Sądu przez I.P. *Trockiego* podany, po którego przeczytaniu, zabrał Głos *J.P. Weyßenboff* Posel *Instantski*, w którym uczyniwszy zażkarzenia na postępowania *Delegacyiny* Xiążęcia Imci Podkarbiego, szkodliwe dla Oycyzny, y przeczytałszy także przeciw temuż zażkarzenia na *Seymicy Relacyiny* Woiwodztwa *Krakowskiego*, uczynione przez I.P. *Oraczewskiego* Posła pod ówczas *Krakowskiego*, upraszał, ażeby dla zabezpieczenia się o Osobie Xiążęcia Imci Podkarbiego W. Kor.: że od Sądu nieumknie, zalecenie nastąpiło *Kommissji Woykowej* mienia bacznosci na iego Osobę; y w tey mierze podał swoy do czytanego Projektu Dodatek.

Xiąże Imc *Czartoryski* Posel *Lubelski*, przekładał niebezpieczne y straszne z tego konflekwyce w przyszłym czasie, ięsliby Obywatel, ięszcze nieprzekonany w Sądzie, iuż miał pod strażą zostawać, gdyż mogłoby wypaść z tego, że y niewinny potym, nimby się usprawiedliwił, był więzionym, a przeto Najswiętsze Prawo Wolności Naszey: *Neminem captivabimus, nisi iure victum*, czczyśmy się stać muśialo? radził przeto przyjąć Projekt I.P. *Trockiego* wyznaczenia Sądu, ale bez Dodatku od *J.P. Instantskiego* podanego.

Xiąże Jegomość Marszałek Konfederacyi *Litt*: tym barziej dopraszał się o przyjęcie Pro-

iektu Y. Pana Trockiego wyznaczenia Sądu, że o tenże Sąd prosi y oskarżony Xiążę Imć Poniński.

gP. Suchodolski Posel Chelmski, w kilkakrotnie oblzernie mianym Glosie, przekładał wszelkie czynności Seymu Delegacyjnego, iako te na zgubę Oyczyzny dla partykularnego zysku czynione były; iako same gwałty y początkiem tego Seymu, zaczęwszy od obrania siebie bezprawnym Marszałkiem, y całym ciągiem dalszym, iuż to na zgubę Oyczyzny, iuż to na ucisk Obywatelów, kierowały krokami Xiążęcia Imci Ponińskiego. Czytał przeciw tym gwałtom zamieszczony manifest, tak przez Xiążęcia Imci Czwertyńskiego Posła na ówczas Braclawskiego, iako też od innych Posłów tamtego Seymu równie gorliwych o Dobro Oyczyzny; upraszał przeto, ażeby występek nieuchodził bez kary, a Cnota bez nadgrody; stawał przy Projekcie gP. Trockiego względem Sądu, dopraszając się razem o aresztowanie Osoby pomienionego Xiążęcia Imci; a iako sam się czynił za jegoż Delatora, tak też y Osobę swoję pod najsćislejszy poddawał Areszt.

gP. Suchorzewski Posel Kaliski, również być Delatorem oświadczywszy się, okazał z siebie gotowość do podania Osoby swoiey pod Areszt.

Oświadczyli na to II. PP. Połlowie, iż niemogą dopuścić, ażeby tak gorliwi y światli Ich Koledzy, mieli ustępować z Izby, poddając się pod Areszta.

gP. Rzewuski Podolski oświadczył, że ieden z gP. PP. Arbitrow, to jest gP. Turcki Szambelan IK. Mei, podaje się za Delatora, y aresztować siebie dozwala.

gP. Matusewicz Brzeski Litt: równie sładził być rzeczą szlachną y sprawiedliwą, ażeby podług Dodatku gP. Inslantskiego, zabezpieczenie się względem Osoby Xiążęcia Imci Ponińskiego nastąpiło, gdy publiczny odgłos Narodu, iuż go niedopiero najwinniejszym y najfroszszey kary godnym ołaził.

gP. Potocki Posel Lubelski w Glosie swoim oświadczał, że Sąd na tak publiczne zbrodnie być koniecznie powinien, ażeby ślad niepostal szczęśliwego występku bez kary, iżby z popiołów Seymu Delegacyjnego nieurodziło się kiedyś podobne dla Kraiu nieszczęście; przekładał, iakimi krokami na zgubę godził Oyczyznę Marszałek tamtego Seymu; iak po obcych iędźżąc Dworach, szukał ich łaski y pomocy, aby był Szeferm tych Robot, które miały zgubić y Oyczyznę, y Obywatelów; u którego, wzytko było przedaźnym za Złoto, iak o nim obce piśaly Gazety owe Wirgiliusza Wierłze:

*Vendidit hic aurō patriam, Dominumq; potentem
Imposuit: fixit Leges pretio, atq; refixit.*

Ktore to słowa Poety (mówił tenże gP. Lubelski) ma w Domu swoim na marmurze wryte, dla pamięci nieszczęśliwey Epochy Seymu tego haniebnego; radził przeto, aby był sładzony, aby mu wolność zollawiona była wzytkich wpolników szkaradności przypozywania; nie mniemał zaś, aby miał być aresztowanym. Chwalił daley Cnotę y gorliwość na tamtym Seymie Xięcia Imci Czwertyńskiego, gP. Jerzmanowskiego, y innych Posłów, żadając, aby nadgroda dla Cnoty obmysiona była.

gP. Czyż Wileński w Glosie swoim, nietylko Sądu, ale też y zawieszania od wszelkich Urzędów dopraszał się.

Gdy wielu II. PP. Posłów, a szczegulniey gP. PP. Krasński Podolski, Kublicki Inslantski, Suchorzewski Kaliski, Rzewuski Podolski Połlowie, przelożywszy te wzytkie bezprawia, które w czasie Seymu Delegacyjnego przez Marszałka Seymu teyże Delegacyi, przeciw Krolowi, Oyczyźnie, y Obywatelom, czynione były; nietylo o Sąd na niego, ale też o przyaresztowanie Osoby jego dopraszali się; ażeby widząc, że krzywda Narodu ma być ukarana, przed czasem y od Sądu y od kary nie uniknął.

Król Imć, wezwawszy Ministerium do siebie, w zabranym Glosie przelożył, że wiadomo jest całemu Narodowi, iak wiele na tamtym Seymie ucierpiał, y że tyle z swoich Prerogatyw utracił, iak dotąd żaden Król Polski; wszelako ostrzega Narod, ażeby w swym Wyroku był ostrożny, a pamiętając, że to Król mówi do Narodu, nie kwapił się do Aresztowania obwinionej Osoby, gdyż krok takowy, mogłby być żalowany w czasie, y stał się przykładem w przyszłości złych konfekwencyi y przestępowania tego Prawa: *Neminem Captivabimus, nisi Iure victum*; lepiej ażeby uciekł obwiniony, y podał się na obydę y exulancją, aniżeli żeby był w przyszłości przykład, że przed Sądem iuż był więziony Obywatel.

gP. Morzki Podolski oświadczył, że to Prawo: *Neminem captivabimus*, jest dla Krolów,

y dla partykularnych Sądów przepisane, aby nie gwałciły Obywatela; lecz Narod zgromadzony, gdy uznaie potrzebę takowego przyaresztowania Obywatela, mocen jest przez swoy Wyrok to dopełnić.

Wielu natychmiast II. PP. Posłów dopraszać się poczęło, aby Dodatek IP. *Instantskiego* był przyjęty względem zapewnienia się o Ołobie Xięcia Imci *Ponińskiego*.

Xiążę Imc *Marzalek Konfe: Litt:* przekładał, ażeby, gdy Sąd wyznacza się, tenże Sąd y kara, była na czelka winnego, a nie na Imie; a przeto, ażeby to nic nie szkodziło, ani cnotliwemu Obywatelowi Xiążęciu Imci *Kalixtowi Ponińskiemu Bratu*, ani też Dzieciom Xiążęcia Imci *Podskarbiego*, dopraszał się.

O toż samo wielu innych prosiło, a *gg. PP. Rzewuski Podolski, y Suchorzewski Kaliski* Posłowie, szczególniej oddawali sprawiedliwość Cnocie Obywatelkicy *gP. Ponińskiego Starosty Kopaynickiego*, który, ani osiarrowanego Tytułu Xiążęcia przyjąć nie chciał, ani do żadnych Robot szkodliwych dla Oyczyzny nie miał się. Nadto, ciż II. PP. Posłowie, rekomendowali tegoż *gP. Ponińskiego, Starostę Kopaynickiego, IKMci na Posła do Peterzburga*, jeśliby się tego chciał podjąć.

Po wielu nakozieć różnych zachodzących sporach, czytał IP. Sekretarz Seynowy Projekt przez *gP. Trockiego* względem wyznaczenia Sądu podany; który jednomyslnością przyjęty został. Czytany był potym Dodatek przez *gP. Instantskiego* podany, który równie, z niektórymi odmianami, jednomyslnością był przyjęty.

Sesja Seynowa Solwowana została na dzień następujący, na godzinę 10.

Od Granic Tureckich d. 20. Kwietnia. Po całym Państwie *Ottomańskim* Armowania się z znacznym idą natężeniem. Z przyczyny drogości Chleba, wielu wprawdzie *Maytkow* dezertowało, y lud z nieukontentowania, głośno szemrze, pierwsza jednak *Dywizya Floty Tureckiej* z 8. Okrętów Liniowych y 4. *Fregat* złożona, podług wia, domości z *Carogrodu*, w samey rzeczy ruszyła już y stoi w Kanale na *Kotwicach*. *Dywizya* druga, równie wielka, iak *nayprędzey* ruszyć ma za pierwszą; a w *Miesiącu Maiu*, *Dywizye* obiedwie popłyną do *Czarnego Morza*. Z uzbroieniem *Eskadry* lekkiej, nie tak się spieszą, y przeto niewiadomo, na co ona właściwie jest przeznaczona.

Dywan zamysła także czynić *Dywersyją* z strony *Kubanu* znakomitą. Wyprawił więc niektórych *Capidgi Baszow* w celu naklonienia *Xiążąt Georgiańskich* do łączenia się z *Portą* przeciwko *Rossyi*. *Baszowie* wszyscy w sąsięckich *Prowincyach* z *Georgią* zostający, mają rozkaz zaciągnięcia *Zołnierzy* iak *naywięcey*, y prowadzenia ich ku *Kubanowi*. Na uskutecznienie Projektu tego, zmarły *W. Sultan*, kilka *Milionów Piastrów* z własnego Skarbu swego już miał naznaczyć, y skalsował przeto wszystkie *extraordinaryne* wydatki w *Szaraju*.

W. Wezyr y *Kapitan Basza*, mają rozkaz użycia wszelkich *frzodkow* dla odzyskania *znqwu Oczakowa*, gdyż to odzyskanie, iedynym jest sposobem ocalenia ich własnego życia. Głoszą przeto, że *Armia W. Wezyra*, przeznaczona jest na otworzenie *Obleżenia Oczakowa*. *Armia* ta, ma wynosić 100,000. ludzi. *Druga Armia* pod rozkazem *Seraszkiera* wstrzymać ma *skembinowanych Rossyiczukow* y *Austryakow* na *Multanach*, y załonić *Obleżenie Oczakowa*; które *Kapitan Basza* z

Flotę od strony Morza wesprze. Na Flocie *Kapitana Baszy* nayduie się Woyska Lądowego 30,000.

O Negocyacyach Pokoju Ministrów *Burbońskich* Dworów w *Carogrodzie*, nie pewnego nie słyhać. Nie są one zerwane wprawdzie, wżakże nie słyhać, żeby pomyslnie ku końcowi zamierzonemu kroki uczyniły. W powszechności mówiąc o *Porcie*, zdaie się, iakoby chciała ieszcze czekać na skończenie Kampanii tegoroczney.

Z *Hagi* d. 25. *Maia*. Graf de *Lowenhielm*, nominowany *Szwedzki Envoyè Extraordinaire*, przy tuteyszey Rzeczypospolitey, przyiachał tu, y oddał już Listy swoje Kredencyalne.

Listy z *Peterzburga* donoszą, że *Paul Jones*, już nie iest w służbie *Rosyjskiej*.

Z *Listu* z *Paryża* d. 18. *Maia*. W *Marfylli* spokoynosc zupełne już iest przywrócona. Kompanie złożone z *Mieszczan*, poddały się pod rozkazy *Grafa de Caraman*, y Broń złożyły.

Poborca Generalny Skarbowy Generalicyi de *Bordeaux* JP. *Marqued*, nagle umknął do *Anglii*; y został dłużnym *Kassie* więcey iak dwa *Milliony Liwrow*; wżakże Król przez to przynajmniey nie wszystko straci, gdyż *Stryi* uszłego, iest *Kautorem* za niego.

Dnia 16. tego miesiąca, JP. de la *Moignon* przeszły *Strażnik Pieczęci*, &c: w swoim *Zamku Basville*, w 55. roku wieku swego, nagle umarł. *Konno On* był wyiechał z *Fuzyą* na strzelanie *Ptakow*, y służący iego znalazł go potym w szpalerze *Zwierzyńca*, bez duży leżącego. *Głowę* miał kulami przeszzytą, y *Fuzya* iego była wystrzelona. *Zyskał on* w 18. miesiącach pod czas szprawowania *Urzędu Strażnika Pieczęci*, pułtora *Milliona Liwrow*, otrzymał potym *Pensyi de Retraite* 80,000, *Liwrow*; a iednak w długach był zanurzony. Co *Go* naybarziej bólało, było to, że JP. *D'Epremenil*, którego w *Maiu* 1788. z *zbroyną Ręką* wyprowadzić kazał z *Parlamentu*, obrany został *Deputowanym* na *Seym*.

W *Bretanii* nie skończyła się ieszcze *Nominacya Deputowanych* na *Seym*.

W *Wersalu* *Szlachta* y *Duchowieństwo* stawiają przy tym, ażeby każdy *Stan* osobno się zgromadził, żeby nie *Poiedynczo*, lecz według *Stanow* wotowano. *Stan* zaś *Mieyski*, przeciwnie zdanie utrzymuie.

Graf de Mirabeau, w tych dniach, na *Zgromadzeniu* iednym, nadzwyczajnie, *Pochwały* wielkie dawał JP. *Neckerowi*, y razem żwawie mówił przeciwko *Duchowieństwu* y *Szlachcie*. *Powiedział*, że krok pierwszy uczynił przeto, ażeby mógł otrzymać pozwolenie na kontynuowanie swego *Dyaryuszu Seymu*, który ma wychodzić pod tytułem

tytułem następującym: *Korrespondencya Grafa de Mirabeau Deputowanego od Miasta Aix, z swoimi Pryncypałami.*

Z *Bordeaux* dowiadujemy się, że boiaźń ówa, iakoby Macice Winne przez tęgie mrozy zeszłej zimy w niwecz musiały bydź obrócone, była bez fundamentu; ponieważ wszystkie puściły, y dobrze rozwinęły się.

Z *Lisbony* donoszą, że Graf *Oynhausen* Dworowi oddał Plantę ku polepszeniu Woyska zmierzającą; która Planta, wielkie pochwalenie odebrała.

Listy z *Madrytu* odebrane oznajmują, iż terazniejszy *Hiszpańska* Potęga Woiena londowa, składa się z 80,000. Infanteryi; 19,000. Kawaleryi; 10,000. Gwardyi; 33. Batalionów Milicyi; y z 62. Kompanii Inwalidow. Potęga Morzka składać się ma z 72. Okrętow Linowych, 46. Fregat y rozmaitych innych Statkow Zbroynych. Dochody roczne Królestwa wynosić mają do 30. Millionow *Piastrów*, nie rachując Intryaty z Miner przychodzącey.

DONIESIENIE Z WARSZAWY DNIA 10. Czerw: R. 1789.

Kancellarya Kommissyi Rzpłtey Skarbu Koronnego *Kwarciana*, na mocy dyspozycyi Kommissyi Skarbu Koronnego pod dniem 28. Mca Maia R. bieżącego zapadłych, donosi Publiczności, iż Licytacya Królewszczyzn, iako to: Pierwszey, Wiók dwóch we Wsi *Chorewie* w Woiewodztwie *Podlaskim*, Starostwie *Brańskim* leżących po śmierci Ur: *Wittanowskiego* wakujących, Intryaty Roczney post *Expensas* Zł. Polkich 53. Lustracya ostatnią wyprowadzoney mających; Drugiey, Woytołstwa w Mieście *Mosina* w Woiewodztwie *Poznańskim* a Starostwie *Mosńskim* leżącego, po śmierci IP. *Kęszyckiego* Woiewo: *Gnieźnińskiego* zawakowanego, intryaty roczney post *Expensas* Zł: Pol: 60. Lustracya ostatnią podobnież na gruncie sporządzoną, wyprowadzoney mającego, na dniu 31. Miesiąca Lipca Roku bieżącego 1789. publicznie w obliczu Kommissyi odprawować się będzie. Zyczący sobie też Królewszczyzny Licytować, *Attestatum de Sufficienti pignore* od Ziemstwa lub Groda, *proprui districtus* podpisane w Kancellaryi *Kwarcianej* na trzy dni przed Licytacyą złożyć, y na terminie Licytacji wyżej oznaczonym samy ołobiście, lub przez swych umocowanych Plenipotentow, stawić się są obligowani.

W Drukarni II. XX. *Scholarum Piarum* wyszła Xiążka pod tytułem: Traktaty między Mocarstwami Europeykiemi, od Roku 1765. do Roku 1778. zażłte, podług lat porządku, z przyłączoną potrzebną Historyi wiadomością opisane, y zebrane. Tom 4ty *all. russ.* Zł: 3. Tom 5ty jest w Druku.

Z Mocy Dekretu Sądow Woytowłkich y Ławniczych Miasta *Starey Warszawy*, iako też na mocy prorożacyi Dworków dwóch Urodzonych *Stawskich* pod Numerem 2545. przy Ulicy *Chmielney*, Rojących, odprawować się będzie Licytacya dnia 13. Miesiąca Czerw: Roku bieżącego a to na Rafużu Miasta *Starey Warszawy* po południu o godz: 3. Zyczący sobie ich nabyć, ma się na tymże Terminie znajdować.

Woda *Altwarser* świeżo do *Warszawy* sprowadzona, znajduje się w Aptece IP. *Xawerego Waslewskiego* M. D. na *Podwalu* Nro 532. za ktorey dobroć y istotę tenże niezawodne czyni zapewnienie.

Znajduie się do zbycia za mierną cenę Zegar Wieżowy z Kwandranjami y z dzwo-nem dobrej Mechaniki; dowiedzieć się o nim można w Pałacu Xiążęcia Biskupa *Krakowskiego* u IP. *Burgrabiego* na *Miodowej* Ulicy.

Wieśniak *Matthes Feger*, ożeniwszy się z *Maryanną Hankelową* już od pięciu lat iey odstąpił, y z *Siarnow* wyjechał. Gdaięby się znajdował, y czy żyje, czyli umarł, ieżeli komu iest wiadomo, uprasza opuszczona żona, aby raczył dać wiadomość do Konfytorza *Ewan-gielickiego Warszawskiego*.

Pewny *Kipper*, znajdując się w *Warszawie*, który u różnych Dworów, nayznaczniejszych w *Polszcze* y w *Litwie* za *Kippera* przez wiele lat służył, y posiada niezawodny Sekret konferwowania y naprawienia *Win* różnych zamorskich y *Węgiejskich*, chociażby już były nadplute. Dowiedzieć się można o nim w *Kamienicy IP. Campioniego* podle dzwonicy *JI. XX. Bernardynow* pod *Nrem* 366. na pierwszym pięttrze.

Kamienicy Uczciwych Kosińskich Małżonkow, nad *Zdrojami* pod *Nrem* 1964. stojącey, pod Konkurs *Kredytorow* podpadły, z mocy *Dekretu Sądow Radzieckich M. N. W.* odprawić się będzie w *Ratuszu* tegoż *Miała Dnia 15. Miesiąca Czerwca* Roku bieżącego po południu o godzinie 8. publiczna po czwarty y ostatni raz *Licytacya*.

Kamienica pod *Nrem* 2691. na *Ulicy Bednarskiej* y *Furmańskiej* narożna, iest do sprzedania. Ma *Sklep* z *Rekwizytami*, izdebką z *pakamerą*, *piwnicami* do naieca każdego czasu. *Posseforka* mieszka pod *Nrem* 538. na *Ulicy Kapitulney*.

Pewnemu *Panu*, o mil kilka od *Warszawy*, uciekło dwóch *Ludzi* poddanych. *Ieden* *Olexy* lat 20. mający, wzrostu wyłokiego, cienki, na twarzy szczipy czarniawy, włosy zapuszczane czarne, na wierzchu splelane, żupan y *kurtka* zielone, umiejący *Ogrodnictwo* kosztem swego *Pana*. *Drugi Roman* lat 22. mający, niskiego wzrostu, gruby w sobie, *twarz* pełna, włosy rudawe y *golona* głowa, w sukni białego sukna rufkiego, pas dziany czerwony; ten *Edukowany* równie przez *Pana*, iest *Tktacz*, robiący obrusy, *serwety* y *plutna* oba są *Rufini*. Ktoby o nich mogli wiedzieć upraszaią przytrzymać y dać wiadomość do *Warszawy*, do *Kamienicy P. Pawłowicza* na *Nowym Mieście*, na *Zakroczymskiej Ulicy*, na przeciw *Obwachtu*, przy dawnym niegdy *Collegium Nobilium jezuiickim*, a będzie miał nadgrody *Czerw: Złt: 10.* y wszelką *expensę* na przytrzymanie y oznaymienie wrócona.

W *Księgarni IP. Lud: Koch* przy *Kollegiacie S. Jana* znajdując się świeżo wyszły z *Druku* *Pisma*. 1mo. *Łzy* nie wodne, ale *krwawe* ięczących pod pod *nayfrzoźszym* *Uciłkim*, y *nieznośnemi* ciężarami poddanych, do *litości* nad sobą *pobudzające* *Fl: 1.* 2do. *Nienawiść* enocie przeciwna, *wierzeń*, *gro: 15.* 3. *Oktawa Bożego Ciała* 12mo. *opraw: Złt: 2.*

W *Krakowie* wyszły z *Drukarni Greblowskiej* następujące *Xiążki: 1.* *Zycia Fryderyka* *Krola Pruskiego Tom III.* *Prenumerata* ustaie. *Czwarty Tom* idzie pod *prasę*. 2. *Anekdoty* oryginalne o *Piotrze Wielkim*, z *dodanemi* o *Katarzynie I.* *wiadomościami* z *P. Coxe* *wyjętami* in 8vo. 3. *Pamiętnik* od pokoju *Hubertbugrskiego R. 1763.* aż do *podziału* *Zaboru Kraiow Polski* 1775. przez *Fryderyka II.* *Krola Pruskiego* po *Francusku:* *piłany*. 4. *Opisanie skutków* y *używania* *ciepłych siarczystych*, y *zimnych żelaznych* *kompieli* w *Krzefowiczach*. 5. *Kazania* *przygodne X. Mecińskiego* *Tom II.* *Złt: 7.* in 8vo.

Na *Kanonii* pod *Nrem* 80. w *Kamienicy* *pierwsze pięttrze*, lub *cała Kamienica* od *S. Iana* znajdując się do *naiecia*, z *meblami* *stajnymi*, *wozowniami*, z *kuchniami* y *piwnicami*.

Dziennika Handlowego część *IV.* *zaymująca*, *wiadomość* o *Targach* y *Handlu Kraiowym* y *zagranicznym*, o *Fabryce Broni* w *Kozienicach*, o *Dobrach* y *Summach* tak *nowo* *podanych*, *iako* y z *dawniejszych* *nieznegocyowanych*. *Takoż Przewodnika Warszawskiego* część *V.* *zaymująca* *dalsze* *Ofiary* *dobrowolne*, *dalszy* *Rapport* *przyeznych* y *odieznych*, *różne* *doniesienia*, *wyszły* *już* z *Druku*. *Dziennika* *część* *ninieyza* *kosztuje* *Złt: 5,* a *Prenumerata* *roczna* *Złt: 18.* a z *Pocztą* *Złt: 6.* *Przewodnika* *ten* *Nr:* *kosztuje* *Zł: 1.* *Obu* *tych* *Pism* *expedycya* *na* *Krakow:* *Przedm: Nro 418.*

Wiolka o mil 11. na *traktzie* z *Warszawy* *Siedleckim* do *Brześcia Litt:* *leżąca*, *chlupow* *mająca* *8.* y *gront* *zdatny* do *wszelkiego* *naśienia*; *rzeka* *Kostrzyn* *wcale* *rybna*, z *łak* *siana* *bywa* *wozow* *gospodarskich* *20.* *iest* do *przedania* za *24.* *tyfiące*; dla *bezpieczeństwa* *przyszłego* *Dziedzica*, dla *boiaźni* *Kredytorow*, *przy* *nowym* *Dziedzicu* *cały* *zostanie* *kapitał*; *da* *się* *tylko* za *porękawicze* y *zeznanie* *wszelkich* *wieczystych* *tranzakcyi* *Złt: Pol: 1050.* *Ładu* do *budowy* y *opalu* *tylę*, że *nie* *daie* *się* *więcey* *za* *drew* *furę*, *iak* *grofzy* *8.* *Da* o *niey* *informacyą* *IP. Twarowski*, *mieszkający* w *Warszawie* na *Baranow* *szczyźnie* u *IP. Kwiecińskiego* *przy* *Obwachtie* *Ulanow* *Krolewskich.*